

# HET VEERWERK

MAANDBLAD VOOR SMALFILMERS  
tevens Officieel orgaan der Nederlandsche Smalfilmliga.

Met veler medewerking geredigeerd door  
B. ter Horst, Antillenstraat 29, Amsterdam-W.

Abonnementen f 4.20 p. j., ook voor O. en W. Indië. Losse nrs. 40 ct. p. st.  
Advertenties 12 ct. per 1 mm hoogte. Voor handel en industrie contractprijzen.  
N.V. „FOCUS”, Directeur DICK BOER, BLOEMENDAAL (N.H.)

Z. Stationsweg 33 Giro 16881. N.V. Focus. Gem. Giro A'dam F 938. Tel. Haarlem (K. 2500) 22241 van 9-5.30  
De jaargang begint 1 Jan.

NEDERLANDSCHE  
SMALFILMLIGA  
AMSTERDAM



**2<sup>e</sup> Concours  
International  
du Meilleur Film d'Amateur 1932  
à Amsterdam**

## Tien jaren Liga ...!

*Een herdenkingswoord van den gewezen  
algemeen-secretaris, mede-initiatiefnemer en  
-oprichter van de Nederlandsche Smalfilmliga.*

In het najaar van 1931 hebben wijlen de heer Adriaan Boer en schrijver dezes, als gasten van de Belgische Cineasten-Club te Brussel, de eerste plannen gesmeed voor de stichting van een smal-film-vereeniging in Nederland, een gedachte die daarna door hem en door mij is uitgedragen in Nederland.

In dien tijd werd de smalfilmerij weliswaar nog weinig beoefend, doch zij deed desniettemin haar intrede in het verenigingsleven, namelijk in de fotoclubs; de N.A.F.V. had, om een voorbeeld te noemen, toentertijd reeds nu en dan smalfilmavonden, waaraan zelfs onderlinge wedstrijden waren verbonden. Maar toch is uit die kringen niet de filmliga ontstaan. Het is de in Nederland en onze Oost thans zoo goed bekende cineast Mannus Franken geweest, die aan de vorming van

een vereeniging van smalfilmers de beslissende stoot heeft gegeven.

In October en November 1931 heeft zich tusschen Mannus Franken en schrijver dezes een correspondentie ontwikkeld, waarin wij trachtten elkaar te vinden voor de vorming van een liga, want na ons bezoek aan Brussel stond het bij ons vast, dat wij ook in Nederland zulk een organisatie behoeften. Deze briefwisseling met Mannus Franken heeft zonder eenige twijfel de oprichting van de Nederlandsche Smalfilmliga bespoedigd, doch wij willen gaarne aan Mannus Franken de eer toekennen, de eigenlijke geestelijke vader te zijn van onze Liga.

Op dien voor het smalfilmwezen in Nederland zeker gedenkwaardigen Zaterdagmiddag van den negentienden December 1931 in Hotel Americain aan het Leidscheplein, ging het enthousiast toe. Mannus Franken was de inleider en ofschoon we allen één zaak

voorstonden, waren we het over de praktische uitvoering der plannen en de grondslagen van de liga eerst eens, nadat zich een tiental waarlijk super-enthousiaste filmliefhebbers hadden „gevonden” en waaruit de heer Leo Krijn spoedig naar voren kwam als de man met de leidersqualiteiten.

De Liga was geboren!  
Het werk kon beginnen!



Jury en toenmalig Hoofdbestuur op de stoep van de N.V. Multifilm.

En er is gewerkt in die eerste jaren! Wij hebben allen onze schouders er onder gezet, ieder naar zijn aanleg en capaciteiten. De bezetting van het eerste hoofdbestuur mag als combinatie van bestuurderen, een ideale genoemd worden, want er was niet alléén stuwning, doch ook medewerking om de stuwende elementen in dit college recht te doen wedervaren.

Wij mogen hier, behalve den voorzitter, noemen de heeren J. C. Mol en Mannus Franken, beiden film-experts en den altijd presenten en klaarstaanden tweeden secretaris, den heer Dick Boer. Met de heeren F. Eulerink, thans nog midden in het filmleven staande en L. Blok, ijverig propagandist van de Liga, waar hij ook maar kwam, was het zevental — ons zelf als algemeen secretaris medegerekend — vol.

Onze herinneringen aan die eerste jaren van de Liga zijn schoone! De glansperiode van deze eerste tien jaren van bestaan der Nederlandsche Smalfilm Liga ligt, naar onze bescheiden mee-

ning, in dien begintijd. De activiteit van een eensgezind hoofdbestuur werkte stimuleerend op de afdelingen, die één voor één geboren werden. De smalfilm-epidemie woedde van stad tot stad! De Pers (met een groote P) sloofde zich uit ons te helpen. Wij trokken alles aan, wat maar film heette. De eerste nationale kinowedstrijd (1932) was een beslist succes en bracht prima werkers naar voren, zooals b.v. Carré en v. d. Enden. De glorie en faam van de Liga ging snel over de grenzen, toen wij in 1932 het 2e Concours International du Meilleur Film d'Amateur te Amsterdam (België organiseerde te Brussel het eerste concours) tot een eclatant succes maakten, dat de aandacht trok van vele groote persorganen. Vanaf dien tijd heeft de Nederlandsche Smalfilm Liga nationale en internationale beteekenis en heden neemt zij, dank zij die wijde, eerste vlucht harer eerste bestaansjaren, een eerste plaats in onder de amateurfilm-organisaties van de gansche wereld.

En wanneer wij nu, bij de herdenking van ons tienjarig bestaan, de rekening opmaken, zijn wij dan tevreden?

Helaas, dat zijn we niet!

En nu denken we niet aan den abnormalen tijd van heden. Het is natuurlijk waar, dat de oorlog en de bezetting van Nederland sterken invloed hebben op het vereenigingsleven in het algemeen en wat onze liefhebberij betreft,



De Jury van het Concours International 1932, in de projectieaal van Multifilm, Haarlem. Van links naar rechts: om de tafel, de heeren Mol, Franken, Krijn, Shaw (Frankrijk) en Olthof (België).

op materiaal-aanschaffingen nog daarenboven. Doch, beste Liga-vrienden, dat is het niet, wat wij meenen. Wij hebben op het oog de algemeene matheid, die nu al jaren lang, ook vóór Mei 1940, ons smalfilmwereldje heeft gekenmerkt. Wij kunnen niet zeggen wat het is, want wij staan niet meer in de voorste rijen en hebben dus niet het volle zicht op de filmbeweging in Nederland, doch wij zijn van gevoelen, dat er na 1933 geen groei en bloei meer in onze gelederen is geweest, die gelijken tred hield met de ontwikkeling van de filmerij in Nederland. Vooral de 8 mm heeft honderden en nog eens honderden kinomateurs aangeworven, die blijkbaar niet voor de Liga zijn gewonnen! De Liga had minstens vijftig afdelingen moeten hebben bij dit tweede lustrum!

Daarom zijn wij wél dankbaar, doch niet tevreden. Dankbaar aan een Hoofdbestuur, dat het werk van ons, initiatiefnemers onvermoeid voortzet, dankbaar ook vooral aan bepaalde afdelingen, die voorbeelden zijn van saamhoorigheid en ijver, dankbaar aan de gastvrije en altijd op de bres staande enkelingen, die soms op „eenzame posten" hard vechten om er den gang wat in te houden....

Maar tevreden zullen we eerst zijn, indien die honderdtallen nog loslopende amateurs binnen onze veste zijn gehaald!

'n Prachtige taak voor de komende tien jaren!

—o—

Want... er moet tenslotte iets te wenschen blijven in het leven, ook in het vereenigingsleven. Laten we dus vandaag, op den tienden verjaardag van de Nederlandsche Smalfilm Liga een wensch uitspreken:

Laten we in gedachten bij elkaar zijn, de oudere en de nieuwe leden en ons vertrouwen uitspreken op een goede toekomst voor de Liga, onder omstandigheden, zooals we die allen wenschen en met nieuwen groei en bloei recht en met vol-stoom koersend naar de

vijftig afdelingen! Het derde lustrum met vijftig afdelingen!

Proficiat!

Lang leve de Nederlandsche Smalfilm Liga!

D. KNEGT,  
Apeldoorn. Oud algem. secretaris.



D. Knegt.

Het zou van weinig eerbied voor de geschiedenis getuigen, wanneer wij dit artikel publiceerden zonder een aanvulling. De oud-Algemeen Secretaris, D. Knegt, doet volkomen recht wervaren aan het enthousiasme, waarmee de Liga is opgericht en waarmee de eerste jaren is gewerkt. Hij verzuimt echter mee te deelen, dat hij zelf één der krachtigste motoren is geweest, die de vereeniging in den eersten tijd tot zulk een werkzaamheid hebben aangedreven. Men leze maar eens de officieele mededeelingen van de Liga, zooals die in „Het Veerwerk", het officieele orgaan, zijn gepubliceerd om te zien, dat het Knegt is geweest, die met groot enthousiasme het contact met de buitenlandsche Liga's heeft opgezet en onderhouden en door zijn vele buitenlandsche reizen, steeds weer nieuwe connecties maakte, die van groot belang waren voor de Liga in Nederland. Er zat werkelijk iets van een internationale sfeer in, die Knegt met zijn werkzaamheid over heel Europa, heeft mogelijk gemaakt.

De pluim op zijn hoed moet nog eens duchtig waaien wanneer wij denken aan het schitterend georganiseerde Tweede

Concours in Amsterdam, dat voor de jonge Nederlandsche Smalfilmliga financieel wel zwaar was, maar toch duidelijk de Liga heeft gevormd. Het schijnt ons werkelijk toe, dat het ontbreken van de ware spirit de laatste jaren voor een niet gering deel te wijten is aan het verbroken contact met het buitenland, dat zeer inspireerend heeft gewerkt. „Inspireerend” is misschien niet het juiste woord, want in die dagen, waar Nederland een eersten prijs won op het internationale concours, voelden wij ons minstens de gelijken en was er een opgewekt uitwisselen van films en ervaringen.

Het doel van dit stukje is om alle recht te doen wedervaren aan de groote verdiensten, die de eerste Algemeen Secretaris, D. Knecht, voor de ontwikkeling der jonge Smalfilmliga heeft gehad. Aan zijn grooten ijver en jong enthousiasme heeft de Liga haar naam in Nederland te danken. Hij was degeen die onophoudelijk contact zocht met de pers en tientallen malen interviews en berichten gaf, waardoor het werk algemeene bekendheid kreeg.

Knecht, nogmaals hulde voor wat je destijds hebt gepresteerd!

DICK BOER.